

“BOST TXIMELETA ABEDE LORATEGIAN”

«Abede-lorategi» baten, bost tximeleta egozan: «a», «e», «i», «o» eta «u» izenez ezagutzen ziranak.

Goizero urteten eben etxetik eta ez ziran berriro zitzultzen, eguzkia mendipean sartu arte. Gabean, etxeratzen ziranean, bakoitzari zer gertau iakon alkarri azaltzen eutsen. Gertaturikoak a in ziran asko, arrigarriak eta politak, bakoitzean batena kontetan eben, orrela eguraldi illuna ta txarra egiten ebanerako ere baeuken zer kontau eta zegaz barre egin.

Eldu zan lenengo gaba, baiña ez ekien zein tximeleta asiko zan bere gora-berak kontatzen, eta zozketa bat egitea erabagi eben. Onela egin eben zozketa:

A, a, a,
Tximeletak plazara
lenengo zein ete da
amar jausten jakona

A, a, a,
tximeletak plazara.

Bat, bi, liru, lau, bost, sei, zazpi, zortzi, bederatzi, ama

“U” asiko da, azkena lenengo.

Ole! Aupa! Gure anai “U” asiko da lenengo bere jazoerak eta barrabaskeriak kontatzen.

Eta “U” tximeleta asten da kontuak kontari, beste tximeleta guztiak inguruan dituala:

Goizean etxetik urten dodanean, nere lagunakana joatea pentsatu dot eta lorarik lora eta adarrik adar saltoka eta pozez noala, larrosa lora zoragarri batera eldu naz, eta irribarrez galdetu deust: Kaixo tximeleta dantzari, zelan dozu izena? “U” dot izena, erantzun deustat pozez. Eta nik berari: zeuk zelan dozu izena? -Nik “L”, erantzun deust larroseak bere edertasunez. Lagun asko daukadaz. Zergaitik ez zatoz nere lagunak ezagutu eta eurakin jolastera.

Bai, banoa; oso pozik erantzun deustat nik, eta orrela joan gara.

“L” larrosaren etxe apain eta dotorera. A bai dala zoragarria!

Ango margo usain eta edertasunez lilluratuta geratu naz, *eta neu ere ederragoa* ikusi naz jauregi polit aren erdian. Bertan egon dira

“L”larrosaren lagun guztiak eta eldu gareanean, nire barri emon deutse esanaz:

Au "U"tximeleta da eta gurekin jolaste a etorri da.

- Zetara jolastuko dogu?, esan dau "M" margarita zuri zuri batek.
- Ia, ixillik, eta pentsau dagigun, esan dau "KRA"krabelina usaintsuak.
- Badakit, esan "GLA"gladiolo gorri ederrak. "Senideetara" jolastu geinke.
- Ori ori! Esan dogu guztiok batera.
- Lenengo, jolastuten asi baiño len, nork jolastuko dauan esango dogu: esan dau "L" larrosak bere margo ederren begirada baten bidez jolas lagunak izendatuaz: Lora, landara, zuhaitz, adar eta orri. (emen, besteakaz alkartzeko kontsonanteak ipini)
- "L" Larrosa bera izendatu da jolasaren zuzentzaile: iñor asarretu ez daiten eta nasterik sortu ez daiten: au da, jolasa danentzat pozgarri izan daiten. "U" izango da gaurko jai erregiña, eta ia norekin alkartzen dogun.

Prest danok jolasa asteko? Goazen! Bat, bi iru...

A bai inguru ikusgarria! Eta ni, barriz, arro-arro, barruko pozari eutsi eziñik. An ibilli naz, pitx eta patx, neure ego margotsuz ingurua apaintzen, senitartetan, margo eta usaiñetan apatx egingo zain.

- Urretxa zugatzarekin, diño "S" sagarrak.
- Ederto! esan eban "L" larrosak. A izan da nire poza! Lagun barri gozo bat aurkitu dot. Ez laguna bakarrik, beste senitarteko bat be bai: "RRE" eta "TXA" au da: "U-RRE-TXA".
- Danok esan dagigun barrero "U" aurretik dala: "U-RRE-TXA".
- Ia-ia, asmau arin lagun eta famili barriak, esaten izan dau sarri-sarri "L" larrosak.
- Ni geroago ta saltariago aurkitzen izan naz, egoak baiño begiak zabalago dodazala, nork aukeratuko ete nauan zain.
- "INTXAURRA" diño "XA" kerixa guri ta goxoak.
- Bai, intxaurra, diño gure zuzendari "L" larrosak. Ia zelan alkartzen dogun: "IN-TXAU-RRA". Oraingoan erdian jarri yaku gure "U" eta "IN" dau bere lagun barría. Barrero ikusi eta esan dagigun guztiok batera: IN-TXAU-RRA.
- Ederto! Aurrera! Zuur danok, geiago be badagoz-ta:
- Mallukiak, esan dau albotik "GO" pagotxa bedar txiki batek.
- Ori dok-eta! Mallukiak! Oraingoan ere lagun barri batekin alkartzen da "U" tximeleta eta au «LL» da. Ikusi, ikusi! «MA-LLU-KI-AK».
- Ba ete dago geiagorik? Ia, ia, bai badago, ekin aurrera billa ta billa.

Ura! esan dau «SU» asunak.

-Zergaitik ori? diño "IN" intxaurrek.

-Bai, bai, urarekin ere alkartu leike gure «U» tximeleta, gaiñeratu dau «SU» asunak.

- Olakorik! Olakorik! Bai zuur egon ere gure «SU» asu na! Zelan egon ete leike gure lorategia ur barik? Ia ba, ze lagun barri aurkitu deuskun «U» gure senideak. «RA» da bere lagun barria.

-Bai, bai, bete- betean: «U- RA».

•Eee! Lagunokkk! deadarrez eta ariñeketan etorri da usaintsu ta lilluragarri «LI» lirioa. Jateko ordua eta janari gozoa gertu dago. Euri gozatsua zerutik jausten dan artean, eguzki biziak bere aurpegia ageri dau mendi orlegi tartetik. Bere brintza gozoak lorategi aretako bakoitzarengana eldu arte.

«U» ere gurekin geratuko da, esan dau «GLA» gladiolo lirain batek.

-Obeto ezin! Erantzun dabe beste guztiak. Gure edertasun ugariaz gozatu daitela «U» tximeleta alai ta dotorea.

-Ez, nik neure lagunakin joan bearra daukat. Euri eder au zuentzat gozamina dan artean, niretzat ez da ain pozgarri eta aterpera joan bear naz.

-Nere egoakin agur bero bat egin ondoren, emen naukazue berriz zuen artean, neure lagun maite «a», «e», «i», eta «0».

-Oso ondo! Oso ondo!

•Orain goazen etxera atsedena artzera; au egun zoragarria izan da.

-Bai, ni biar ere ibillaldi ederrak egiteko asmotan nago, orain nekatuta aurkitzen naz.

Argi guztiak itzali dira eta aukera ederra guretzat; goazen danok egunari azken agurra egitera.

A, a, a,

Au izan da eguna
danok poztu gaituna
auxe da poztasuna!

A, a, a,

Au izan da eguna!

Gabaz ameseta gozoak egin ondoren, eguzkiaren ikutu bigunagaz batera itzartu ta alkartu dira barriro be lagun guztiak, eta egaz ta egaz doaz

---

baztarrik baztar.

Ikusi-alak ikusita, lagun guztiak batzen dira batzarrera, kontuak jakin nairik. Zozketa egin dabe eta "E" geratu barri emoile.

Ara ba, ziri-zara, ara ona izadian zehar noiala, beste lurralde batera eldu naz, eta azken batean, ainbat atzerago bizi diran beste lurralde baten gelditu naz.

-Eta zer ikusi dozu? galdetu deutso "E"ri bere anai batek.

-An ikusi eta bizi izan dodazanak azalduko deusuedaz, gure aurretikoak zelan bizi izan ziran jakin dagizuen zuok be: Arein etxetxoak ikustekoak dira: txabola baizen txikitxoak. Arrizko lau orma ez aundiak eta leio txiki txikiak. Etxe barrura sartu eta sukaldean burdin sendo baltz baten gaiñean mukur zati sendoak sutan. Kea urtetako kezulorik ez dagoan ezkerro, inguruko orma guztiak kedarrez baltzitura dagoz. Sutan latzutik eskegita maskillu zabal bat agiri da, etxeko guztientzat naiko morokil egiteko bestekoa. Euren lo-tokiak utsak etaitsuak dira. Oge gainean kapaxezko lastamarra latza, eunezko ariz egindako oialez estalduta. Etxe aurrean, tella garbi batetik dariola, ur-txirristada ederra arrizko aska batera jausten.

Etxe inguruan, umeak gomazko abarka sendoz eta ardilanazko txapinez jantzita jolasean, maonezko prakak garriko baltzez lotuta, alkondara zuri-zuria burruz baltzez estalduta...geu baino dotoreagoak begitandu yataz; eta euskera zar ta garbi bat bai euren espanetan!

Eta atariko jarleku zabalean, umeei begira, etxekandre arduratsua, iru puntako zapi zuri ederrez buruko ule moñoa tolestuten daua.

Eta egazkada batzuk eginda, etxe osterara joan naz. Eta an bai ikustekoa: Etxeko alaba zarrena lekibea egiten dabilela. jakin gura dozue zelan?

-Bai, bai; ori jakitekoa izango da ta.

Egurrezko tiñiku bat, burdiñezko estuntzaz sendotuta; tiñiku aretan sartzen izan dauz erropa zuri guztiak, eskuz jaboia emonaz, eta eunezko oial bat gaiñean ezarriz. One ganean, surteko autsa, bere ikatz ta guzti zabaltzen izan dau, ereiñotz-orri batzukin nastauta. Oial orrekin dana ondo estaldu ondoren, gaiñetik ur irakiña jaurtiten izan dau, erropea egosi daiten. Tikiñuaren azpiko zuloatik urtetan dauan ura, barreiñu baten batzen izan dau; ondoren ur orregaz, anak garbitu ditu, eta geratzen izan danagaz kolorezko erropak garbitu. Tiñikuko erropak ondo egosita gero, ondoan dagoan erreka baten jo egin ditu, azken garbiketa egiñaz.

Etxeko jaun agurgarria larra zabalean artaldea zaintzen egon da, tarteka txirula joaz.

Aitita gaztaginan dabillen artean, amama ardi-estalda artuta goruetan diardu, lana sendoa egiten, negu gogorrerako txapiñak eta kaltzerdiak

---

egiteko apraposak.

Ikuskizu n zoragarri au etxe-inguruan izan ondoren, egazka zolo zabal haterra inguratu naz. Bertan idi-buztarriaz goldaketan dabillen gizon errime batekin aurkitu naz.

-Kaixo, lagun! Egunon!

-Bardin, Jaungoikoak emon!

-Ze ordu da, mesedez?

-Eguerdiko amabiak, esan deust, eguzkia nun dagoan ondo begiratuta gero. Euren ordularia eguzkia da, antza. Alaitasu nez beterik, eskerrak emon deustadaz eta aldendu naz solo-ertz aretatik, alboko auzune bateko bidean zear. An ibilli dira txabola zar baten lekuan arrizko etxe bat egiten, bakoitza bere lanetan. Batzuk arriak eta ura ekarten izan dabe, besteak tellak, oneik egurrak, areik buztina... Baita beste gizon batzuk aparteko arlo baten ibilli dira eta eurekana urreratu naz eta elkar-izketan asi gara.

-Eup, jardunean ala?

-Kaixo, tximeletatxo! Emendik ala? Nor zara zu?

-Ni «E» tximeleta naz, «A», «U», «O», eta «I»-ren arreba.

Esango deustazue zer eta zetarako dan egiten zagozena?

-Bai orixe, pozik esan be! Emen, txabolatxo onetan bizi izan gara orain arte. Lur eta ondasun guztiak danonak izan dira; orain bakoitzak geure lurraldetxoaren jabe egin gura dogu. Eta bakoitzarentzat zer eta zenbat izango dan neurtu, erabagi ta izendatzen gabiz. Jakin daizun, onelaxe neurtzen da: txabolan sua egoan tokian asita neurtzen da bakoitzarentzat lurraldea, txabola bera dagon tokian etxea jasoaz. Sutegi-erdian taket bar sartu, berreun ta berrogeitamar metroko kordel bat lotu, eta soka orrek emoten dauan neurrian biribil bat egiten da eta or barruan sartzen dan lur-zatia izaten da bakoitzarentzat. Baiña au dirua daukanak bakarrik lortu leike, lurralde oneik ordaindu egin bear diralako.

-Kontxo, kontxo! Olakorik ez dot egundo entzun! Esango deustset neure lagunei be.

-Besterik ezer jakin gura dozu, lagun?

-Ez, ez. Eta milla bider eskerrak emonaz aldendu naz bertatik.

-Arratsaldeon, ba, eta beste bat arte. Jaungoikoak lagundu zaizala bidean.

-Bardin eta urrengora arte.

Onela, amaitu dogu, anaiok, gure alkar-izketa eta barri emotea, eta

---

emen naukazue barriro bere zuen artean.

-Oso ondo, oso ondo, anai maite! Gauza eder asko ekarri deuskuzu.

E, e, e,

Egazka aidez aide

saltoka lorez lore

gabiz ainbat senide

E, e, e,

Egazka aidez aide.

Lolotxo goxoak eginda, ibilli ta ibilli eginda... barriro be barri-emoteko ordua. Oraingoa n nor izango ete da kontakatillu?

-Ia ba, ia ba, barriro be zozketa egin daigun:

A, a, a,

Tximeletak plazara

lenengo zein ete da,

amar ja usten yakona.

A, a, a,

tximeletak plazara.

Bat, bi, iru, lau, bost, sei, zazpi, zortzi, bederatzi, amar... Eta «O».

-Ederto! Aupala! Ia zuri zer jaso yatzun?

Goizean, ikastolara noala, biotzeko lagun «TXO» eltxo batekin aurkitu naz, eta alkar-izketa auxer izan dogu:

-Kaixo, «O» tximeleta maite!

-Egunon, aixkide «TXo»!

-Nundik eta nora zoazela, ba, ain bixkor eta arduratsu?

-Ikastolara noa, lagun.

-Kontxo, kontxo! Zer dala-ta?

Baaa, ikasi egin bear dala-ta, bizitza onetan zeozer egin bear dala-ta, edo arerioengandik garaille urten bear dala-ta...

-Bueno, bueno! Eta zer deritxazu gaur nerekin alkartzen ba zara?

-Kontuz, kontuz!!!

-Zergaitik kontuz?

-Bidean zear aske ta alai zoazen artean, noznai ta gitxien uste dozuen orduan arerioak agertzen dira bidean, batez be maasmak. Bere ixkutuko sare ta lakioekin bideak sarratu egiten ditu, eta beingoan naastatuko deusuz ego ta ankak, bertan katigu geratu arte.

-Au bai au izatekoa! Eta zer egin?

-Alkarrekin joaten bagara, esan deust «TXO»k, asmauko dogu zelan urten sare maltzur orretatik.

-Ia, ia, goazen ba, erantzun deustat nik. Eta auxe abestuz joan gara:

Tantirin, tantirin, txos! Tantirin, tantirin, txos!

-Kontuz «O», zurrumurrutxo bat entzun dot.

-Ia zer dan! Prestau gaitzan.

-«Txo», zer da ori?

-Zer «O»?

-Ori, ori, aurreko ori. Kontuz!

-Or dago gure katigu-sarea. Orain gogor ta zuur jokat u bear dogu.

Itsu-itsuan aurrera joaten bagara, or goaz bere anka-artera betiko katigu.

-«Txo». zu joan aurretik eta bere musturretan jarriaz, zirikatu. Ni beste aldetik joango naz eta noraezean aurkitzen dan artean, dsast! sartuko nakio.

-Kontuz «O», ez katigauta geratu!

-Bai, bai, «TXO», baiña ez deustat esan ba ikastolara zeozetan joan bear dala, ba?

-Tira, ba, gaur «piper» egitea merezi izan dau, orduan. Sekulako kolpea emon bear deustagu-ta.

-Badator, badator.

-Jo aurrera, «TXO», bildur barik!

-Bai, «O», banoa!

Eta emen dator onena. Gure arerioa jo ta ke lanean diarduan artean, «TXO» ta ni urreratu gara berangana, eta neu urreratu nazondo-ondora eta kilikili egiñaz bero berotan ipinten dot, eta bien bitartian, «TXO» eltxoak, sareari beste ertzetik oratu ta beingoan urratu dau.

-Irabazi dogu, irabazi dogu! Alkarri zarataka, urratu dau!

-Goazen ikastolara neure lagunei albiste au emotera.

...Txapeldunak! Txapeldunak! Oe, Oe, Oe... (bir).

Ikastolara elduaz batera, alako pozaldia izan dogu:

-Kaixo lagunok!

Kaixo «O» Non egon zara ikastolara etorri barik?

-Ona emen nire lagun «TXO» eltxoa. Bidean zear arerioen bildurrez doalata, laguntza eskatu deust. Biok joan gara eta jo ta ke burrukan eginda, emen gagoz arerio danak menperatu ondoren.

...Txapeldunak! Txapeldunak! Oe, Oe, Oe,
Gure garaipen au ospatzeko, alkarrekin salto ta brinko alaiak egiñaz
beste batera arte agurtu gara.

-Ederto! Ederto! «O» anai maite! Egoak tolestu daiguza eta biariko
eguzkibrintzak jo arte, txao!

O, o, o,
Etxeko ta kanpoko
beti prest alkartzeko
alkar lagunduteko

O, o, o,
etxeko ta kanpoko.

Ez da ezer falta izan, alako joko eder ikusgarria eskeintzeko. Artz zuri dotore
bat izan da aurkezle, eta dotore jantzitako txarritxo bat diru-batzaile.

Aurkezleak sarrerak eta ongi-etorria emon deusuz: Ongi etorriak ikusle
maiteok! Alegiñak egingo doguz gure joko eta ekintzak zuen
atsegingarri izan daitezana. Une pozgarri bat opa deusuet zirku
«Bixkorra k» izenean.

Asi da zirkua. Txakur-katuen ekitaldia izan da lenengoa. Katuek
trebetasunez kitarra jotzen izan dabena bitartean, Txakurak or dabiz dantza
zoli ta egokiak egiten. Bai ederto egin be!

Samaluze agertu da urrengo suzko txirindola batzuk eskuan dituala.
Katuak soñua aldatuz, egokitu deutse txakurrei giroa, eta or dabiz
suzko txirindolak ara-ona aldatuaz.

Ikusleen artetik, txalo ots sendoa entzun da eta jokoa geratu egin da,
samaluze, txakur eta katuak jentea irribarrez eskertuz. Txakur-katuak,
alkarri esku emonaz aldendu dira, baiña samaluze geratu egin da.

Fitt! Batzarrera lagun guztiok! Gaur nori? "Etxalan, kamalan, bibian,
torrean, tingi, tanga, pitx!

«A» tximeleta eder ori! Zuri jausi yatzu gaurko zozketa.

Gogoko izango al yatzue nire joan-etorria:

Erri txikitxo baten jaiak dira, Donibane jaiak. Eta ara joan naz, erri
orretako jaietan parte artzeko asmoz. A izan da txapligu-otsa eta
txaranga-soñua! Nai ta naiez dantza eta zantzua barru-barrutik urteten
izan deust. Erri osoaren gaiñetik ibilladitxo bat emon dot, geien atsegin
izan yatan tokian lur artzeko gogoz.

Orra or nun ikusten dodan zoragarriko zirku bat, eta araxe noa
dudarik gabe. Zirkuak «Bixkorra k» dau izena. Zirkua ondo antolatuta eta
apainduta dago. Eta ba dakizue zer ikusten dabena nire begiok? Zirku

orren jabe bera era eta era guztietako abereak dira: Elefante, samaluze, uso, tximiño, txakur, katu, artz eta abar.

Eta guztiak menderatuta, abere guztiok agurtzera joan naz.

Orain emen dator tximiño saltari bat. Samaluzeak agoan daroan saria kentzeko alegiñak egiten ditu. Areik bai saltoak eta dantzak! Azken baten raust! Iortzen dau samaluzeak agoan daroan zer ori. Samaluze ta tximiñoa aldendu egin dira eta aurkeztzalea dan artza etorri da, egitaraua eskuan dakarrela. Onela diño egitarau orrek: Orain unetxo bat, anaiok! Gure anaiak gertau daitezana, eta zuek atsedean apurtxo bat artu al egizuen. Bitartean, gure anai usoak abesti saio bat eskeinduko deusue, zuen entzumena gozatzeko: Uso zuriaren abesti saioa entzun ondoren, elefante talde bat agertzen da, eta... oneik bai oneik! Sokatira saio bat eskeintzen deuskue. Zelango saioa, izan be! Batak baiño besteak alegin eta arrapalada andiagoak erabilli ditue. Talde baten izena «Txomin» eta bestearena «Peru». Ler egin ondoren, «Txomin» taldeak irabazten dau. Jendearen txalo beroak jasoaz, euren tokietara itzultzen dira. Txori-talde batek artzen dau oraingo txanda, abesti gozo ta ezbardiñez gozatu gaitue. Danok bat-batera joten dabe biboliña, zoragarritzko soiñulari taldea osotuz. Eta egazka eta agurka joan dira euren kioletara.

Tximiñoak egiten dabe bigarren saioa. Bakoitzak bi pelota eskuan artuta, iñon diran aldrebeskeriak egiten ibilli dira. Ez bakarrik lurrean baita aidean eta soka baten zear alde guztietarantz. Artz zuria agertzen da barrero, zirku-jaiari azkena emoteko: «Gure zirku-jai oneri azkena emoteko, «Bixkorra k» zirku onetako abere guztiok abesti bat abestuko deusuegu.

A, a, a,
Au da au jaialdia
baketsu ta alaia
ondo ibilli anaia!
A, a, a,
Au da au jaialdia!

Eta azken eguna eldu zan, «I» anaia geratzen zan bakarrik eta ez zan izan zozketarik egin bearrik.

-Ia, «I» anaia, ia nundik eta nora ibilli zanean?

-Danok dakizuenez, «Alkartasuna» udalekuan igaro dot denporaldi bat eta ango jolas ta jokoa k azalduko nueskizueg gogoz. Zer deritxazue?

Ederto, mutil j Ori dok eta!

Ibilli ta ibilli asko egin ondoren, alako zarata, zantzo ta jolasik! Zer izango ete dan, eta kontuz kontuz bertara urrera tu gara. Eldu zan jolasak egiteko lenengo eguna.

1.«IKURRIN JOLASA». Bi talde egozan jolasteko, eta mendi edo landa baten ipinten dira, bata aldebaten eta bestea beste aldean. Bakoitzak bere ikurriña dauka bere aldean jarrita, eta taldeko guztiak leku agiri baten ikurriñaren margoz margotutako ezaugarria eroan bear dau. Batek asiko dau jolasa, eta beingoan asi diran talde batekoak bestekoaren ikurriña arrapatzen. Baiña margozko ezaugarria beste taldekoak ikusteke. Bestelan espetxera eroango dabe. Eta orrela, lenen ikurriña arrapatzen dauana edo beste danak espetxean sartzen dauan taldea izango da irabazle.

2-«PUZTUKIEN JOLASA». Era bitara egin dabe jolas au

Talde bi jarriko dira, lagun bakoitzak anketan puztuki bat lotuta daroala. Zeiñek aurkako taldekoen puztukiak lenago lertu, arexek irabazi. Baiña orretarako oiñak bakarrik erabilliaz.

-Puztuki-zerrenda bat jarri eben aurrean, bakoitzeko puztuki bat. Seiñalea emoterakoan, ariñeketan joan eta zeñek puztuki geiago lortu, axe irabazle. Baiña, auxe xelebrea! eperdiaz lertu bear...

3-«PITXI GORDEKETA». Taldeko jolasa da au ere. Talde batek pitxia al gorde eta beste batek billatu. Onela egiten eben jolas au:Pitxigordetzaille za dan taldeak billatu bear dau tokia, eta bertarako bidea. Bidean zear lek seiñaleak ipiñi bear dabez, zenbakiz ondo izendatutakoak; aldrebeskeri eb asko jarriko ditue, baiña ezetariko guzur barik. Billa doan taldeak ezin us dau ikusi beste taldeak nun zer gordeten dauan. lenengo taldeak bere da lana amaitzen dauanean, billa doanari baimena emoten deutso. Bigarren taldea badoa billa, bideko seiñaleak jarrait uaz, ondo ondo gordeta dagoan pitxia aurkitu arte. Eta ara! pitxia billatu dabe, baiña ez bideko seiñale guztiak. Eta ez dau balio izan.

4-«ERI LAGUNTZA». Jolas onetan zer ikusi ta zer ikasi asko izan dot. Bi edo iru talde gertau dira. Talde bakoitzari mendirantza, edo errirantza ibillaldi bat egiteko bidea emoten yako. Ni ariñeketan ibilli naz, bein talde bategaz eta bein bestebategaz egoteko. Talde bakoitzari erausten yakon bidean ume zauritu bat aurretiz ipiñiko dabe, eskuan mezu bat dauala, gorputzeko zein atal dauan gaixorik agertuaz. Urten baiño len, talde bakoitzari baldintza batzuk emon dautsez eta epaimaikoak prestatzen dira, azken erabagiak artzeko. Ona emen

5-«KOK OMARROAK KORRIKA». Erropa zarrez beteriko pardel batzuk ipiñi dabez ur batzuen aurrean; zenbat pardel arenbeste ume. Jokalari bakoitzak pardel bat artu dau, eta aruntz-onuntzako bakoitzean erropa bat baka rrik jantzi bear dau. Nok lenago amaitu erropak jaztea, axe da irabazle.

Demontresa! Mutil koxkor aldrebes bat izan da irabazle, Jaungoikoak dakian moduan erropak azpikoz gora ta atzekoz aurrera jantzirik. Baina ori bai, erropa danak soinean.

-Olako egun bat geuk be gura genduke, ba, igarotea!

Arraiopola, mutil!

-Bai, egia esan, neuk ez dot beste olango egun bat izan neure bizitzan!

-Oraingoz naiko barriketarik egin dogu-ta, amaitu daigun guztiok batera abestuaz:

l, i, i,

Ujuju ta ijiji

arrantza ta irrintzi

lagun danoi gorantzi

l, i, i,

Ujuju ta ijiji.

Maria Angeles Angoitia Goioaga